

Günümüzde Cihadın Farz-ı Ayn Olması Ne Demektir? (Atiyyetullah el- Lîbî - Yusuf el-Uyeyrî)

Ömer Faruk

6 Eki, 2018

<https://ilimvecihat.com>

بسم الله الرحمن الرحيم، الحمد لله رب العالمين، والصلاة والسلام على رسولنا محمد وعلى آله وصحبه أجمعين

Alim, Mücahid, Şehid Şeyh Atiyyetullah el-Lîbî'ye (Allah şehadetini kabul etsin) günümüzde cihadın farz-ı ayn olmasının ne anlama geldiğine dair sorulan bir soru ve buna verdiği cevap:

(*Ara Not: Şeyh'in sözleri arasında atılan dipnotlar, O'nun bu konuda kendisine yöneltilen başka sorulara verdiği cevaplardan -mana olarak- alıntılanmıştır.*)

Soru: Değerli Şeyhimiz! Malla, mücahidin ailesine nafaka vererek ve başka şekillerde bakmakla olan cihad, Müslümandan bedenle olan cihad farzını düşürür mü? Allah sizi hayırla mükâfatlandırın.

Cevap: Bütün hamdler Allah'a (*celle celâluh*) mahsustur...

(*Aslen*) beden ile cihadın insana farz-ı ayn olması halinde mücahidin ailesine bakmak yeterli gelmez/kişiden farz mükellefiyetini düşürmez. Lakin biz bugün muasır durumumuz hakkında deriz ki: "Her bir müslümana farz olan kafileye katılmasıdır."⁽¹⁾ Yani Allah'ın (*celle celâluh*) kendi yolunda cihad etme emrine icabet etmesi, cihad kafilesine katılması ve kendisinden istenileni yapmaya hazır olmasıdır, ta ki ümmetimize; o'nun dinine, topraklarına, malına-mülküne saldıran düşmanı def etmeye yeterlilik oluşuncaya kadar. Hiç şüphe yok ki kâfir düşman, Müslümanların beldelerine yerleşmiş durumda; Yahudiler bir taraftan, Hristiyanlar başka taraflardan, mürtedler başka taraflardan. Dolayısıyla bunlar def edilinceye kadar bunlara karşı cihad etmek Müslümanlara farzdır. Bugün her bir kimseye bu noktada çalışması/çaba sarfetmesi farzdır. Bu, Şeyh Abdullah Azzâm'ın (*rahimehullah*) "kafileye katılma" ifadesiyle tabir ettiği şeydir. Kim bunu yapmazsa o kimse günahkârdır, Allah'a (*celle celâluh*) isyan eden biridir, hatta büyük günahlardan bir günahı işleyen biridir. Bunda hiçbir şüphe yoktur. Allah (*celle celâluh*) şöyle buyurmuştur:

"Ey iman edenler! Size ne oldu da size "Allah yolunda cihada çıkın" denildiğinde yere çakıldınız (dünyaya meyledip cihadın zorluklarına katlanmadınız.) Yoksa ahireti bırakıp dünya (pek alçak olan) hayat'a mı razı oldunuz? Halbuki ahiretin yanında dünya hayat'ın menfaati çok azdır. Eğer cihada çıkmazsanız size elim bir azapla azap eder, (sizi helak edip) yerinize (sizden daha hayırlı) bir topluluk getirir ve O'na hiçbir zarar da veremezsiniz. Allah her şeye kadirdir." (Tevbe 38-39)

“De ki: Eğer babalarınız, oğullarınız, kardeşleriniz, eşleriniz, aşıretiniz, kazandığınız mallar, kesada uğramasından korktuğunuz ticaret ve hoşnut olduğunuz meskenler (ev, vatan) size Allah'tan, Rasûlünden ve O'nun yolunda cihad etmekten daha sevimli ise o zaman Allah emrini (dünya veya ahiretteki cezasını) getirinceye kadar bekleyedurun! Allah fâsıklar topluluğunu (ailesini, çocuklarını, sevdiklerini, vatanını, rahatını, dünya metaini tercih edip de cihad etmeyen ve böylece itaatinden çıkanları) hidayete erdirmez.” (Tevbe 24)

Dedik ki: **“...kendisinden istenileni yapmaya hazır olmasıdır”** Peki her bir kimse kendisinden istenileni nasıl bilecek?

Bunun cevabı şudur: Bunda aslolan, bu konuda kişinin emir sahiplerine müracaat etmesidir. Bu kimseler, mücahidlerin güvenilir komutanlarıdır ve keza güvenilir âlimlerdir. Şayet bunlar kişiye: *“Sen savaş meydanında olur, silah taşırsın”* derlerse bunu yapar. Veya o'na siyasî ve medya-yayın çalışmasını veya (tevhid ve cihada) davet çalışmasını veya iktisâdî/malî çalışmayı o'na emrederlerse, ya da o'na gidip cihad ve mücahidler için zaruri olan ilmi tahsil etmesini emrederlerse veya bunların dışında başka bir şey emrederlerse bunu yapar. İşte bununla zimmeti (cihad farzından) beri olmuş, cihad kafilesine katılmış ve Allah yolunda cihad eden biri olmuş olur. Fakat bir kimse kendisinden istenileni kendisi bilen biriye, mesela Müslümanların durumlarını, hallerini, kendisi gibi olanlara ve başkalarına bu noktada vacip olan işlerin ayrıntılarını bilmeye ehil olan (bunları iyi bilen) kimselerden ise, bu kimse, içinde bulunup gayret sarfetmesi gereken yer olduğu, kapatması gereken açıklık/boşluk olduğu kendisi için açığa çıkmış olanla amel eder (o işi yapar.)

Malum olduğu üzere mücahitler süresi uzun bir cihad içindeler. Bu cihad birkaç saat veya birkaç gün sürüp bitecek bir savaş değildir. Bilakis bu, senelerce sürecek bir amel ve çabadır. Ve mücahidlerin aileleri ve maişetleri var. Bu sebeple mücahitler, bazı adamlarını diğerlerinin ailelerine, geçimlerini kendisiyle sağladıkları mal-mülklerine v.s. bakmaları için yönlendirdikleri zaman bu, zikrettiğimiz şeyin kapsamına girer; Allah yolunda cihaddan sayılır ve Allah yolunda cihad eden kimsenin yerine bakan kişi Allah yolunda cihad eden kişi gibi olur, inşaallah ecir ikisine de verilir. ^[2]

Sorunun aslına dönüyor ve diyorum ki: Allah yolunda cihad eden kimsenin yerine o'nun ailesine bakan kişi eğer ki bunu emir sahiplerinin emrine, onların yönlendirmesine veya bunun yerine geçen 'ilim ehlinin bakışına', yani istek/arzu ve heva üzere olan bir bakış değil, dine bakışa (İslam'ın ve

Müslümanların maslahatını ölçü alarak yaptığı bakışa) binaen yaparsa bu, zikrettiğimiz şeyin kapsamına girer (*yani cihattandır.*) Ancak, Allah yolunda cihad edenin yerine bakan kimse eğer ki bunu ne mücahitlerin komutasının, cihad sahiplerinin emriyle ne de bu konuda kendisinden emin olunan (*Allah'ın hükmünü eğiپ çevirmeden söyleyecek*) güvenilir âlimlerin emriyle, onların dînî maslahata bakışıyla yapmayıp sadece nefsi bu işe meylettiği, rahatı istediği, Allah yolunda beden ile cihad etme mükellefiyetinden kurtulmaya çalışmak için yapıyorsa bununla zimmeti beri olmaz, farziyet o'ndan düşmez. Bu kimse tehlike üzerindedir. Örneğin; elektrik mühendisi, irtibat alanında uzman, dalında usta olan bir adama ve o'nun gibilerine mücahitlerin çok ihtiyacı varsa, ihtiyaç duyulduğu için mücahitler o'ndan ve o'nun gibilerinden savaş sahalarına gelmelerini talep ediyorlarsa ve bu mühendis adam da gelip: *"Benim yanımda komşum var. Komşumuzun oğlu cihada gitti. Ben o'nun yerine ailesine bakıyorum. Bu bana yeter"* derse o'na deriz ki: Hata ettin, kötü yaptın. Bu işi senin dışındaki birinin de kolaylıkla yerine getirmesi mümkün. Zimmetinin bununla beri olduğuna inanmıyoruz. Bilakis zimmetin cihada çıkma farzıyla meşguldür. Tevbe suresinin ayetlerinde geçtiği üzere senin, sana farz olan cihadı terk etme günahını işleyen biri olmandan korkuyoruz. Ve Allah'ın (*celle celâluh*), sana nasıl geleceğini bilmediğimiz, sadece O'nun bildiği bir ceza ile seni cezalandırmasından korkuyoruz. Sen büyük bir tehlike üzeresin. Allah (*celle celâluhu*), durumu bu şekilde olan kimseleri ceza ile tehdid etmektedir. ^[3] Lâ havle velâ kuvvete illâ billâh!

Şehid Şeyh Yusuf el-Uyeyrî (*Allah şehadetini kabul etsin*):

Soru: Susan kişi mazur mudur?

Cevap: Vallahi mazur değildir, ta ki mazlum kardeşine yardım edinceye, onu (*tehlikeye*) teslim etmeyinceye ve onu yardımsız bırakmayıncaya kadar! Nitekim bu, Buhârî, Muslim ve Tirmizî'nin -ki lafız O'nundur- rivayetlerinde Ebu Hureyre'den (*radiyallahu anh*) gelmiştir. O şöyle demiştir:

"Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle söylemiştir: "Müslüman Müslümanın kardeşidir. O'na ihanet etmez, o'na yalan söylemez ve onu yardımsız bırakmaz. Her Müslümanın ırzı, malı ve kanı Müslümana haramdır. (Göğsüne işaret ederek) Takva işte buradadır. Kişiye şer/kötü ahlaklar içerisinden Müslüman kardeşini küçümsemesi yeter."

Muslim'in rivayetinde ise şöyle geçer: *"...O'na zulmetmez, o'nu yardımsız bırakmaz ve o'nu küçümsemez."*

Sen ey mümin! Bulunduğun yere/durumuna bak, amelini belirle ve güç yetirdiğin kadarıyla hemen cihad'a giriş. Korku mücahitler için değil. Korku

vallahi senin içindir, sana Allah Teâlâ'nın şu sözüyle sakındırdığı azabın isabet etmesindendir: (Tevbe 24. Bu ayet yukarıda geçti.)

Şüphe yok ki sen Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem)'in şu hadisinde açıkladığı yollardan herhangi biri ile mücahitlere yardım etmeye kadersin. Ebu Dâvûd ve Ahmed'in rivayet ettiği Enes (radiyallahu anh)'dan gelen hadisinde şöyle buyurmuştur:

“Müşriklere karşı mallarınızla, canlarınızla ve dillerinizle cihad edin.”

Sen ey Müslüman! Fasıklıktan ve Allah'ın tehdidinden kurtulaman için hiç şüphe yok ki kafirlere karşı ya canınla ya malınla ya da dilinle cihad etmeye kadersin.

Şöyle diyebilirsin: *“Ben canımla cihad etmekten şer'an mazurum. Benim kendisiyle cihad edeceğim hiç malım yok. Ve bende ilim de yok ki Müslümanlar topluluğu arasında konuşabileyim.”*

Sana deriz ki: Can ile cihad etmekten mazur olanlardan isen o halde müminleri savaşa çıkmaya teşvik et. Eğer bir mala sahip değilsen o zaman mücahiler için iyilikte bulunanlardan mal topla. Veya malı, mücahitlere ulaştıracak kimselere vermeye teşvik et. Şayet konuşamıyorsan hiç şüphe yok ki ilim ehlinin sözlerini, kitaplarını, ses ve video kayıtlarını özel kişiler ve avam arasında yayabilirsin. Yine mücahidlerin haberlerini yayabilir ve onların itibarlarını savunabilirsin. Her Müslümanın kendisi ile cihad etmeye güç yetirebileceği yollar gerçekten çoktur.

Sadece sukut etmeye razı olan kimseye gelince; Muhakkak ki Allah Teâlâ bu kimse ve benzerleri için şöyle diyor:

“Şayet (Allah'a ve Rasûlüne itaatten) yüz çevirerseniz (sizi) sizden başka bir toplulukla değiştirir (yerinize başkalarını getirir.) Sonra onlar (itaat konusunda) sizin gibi olmazlar.” (Muhammed 38)

Allah (subhânehû ve teâlâ), şu günlere benzer zamanlarda susan kimseyi, Ebu Dâvûd ve Ahmed'in -ki lafız O'nundur- rivayetlerinde gelen ceza ile tehdid etmiştir. Ensar'dan Cabir b. Abdillâh ve Ebu Talha b. Sehl (radiyallahu anhumâ)'dan şöyle dedikleri nakledilmiştir:

“Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle söylemiştir: “Müslüman birini saygınlığının çiğnendiği ve onurunun düşürüldüğü bir yerde yardımsız bırakan hiç kimse yoktur ki muhakkak Allah onu, kendisine yardım edilmesini istediği bir yerde yardımsız bırakır. Müslüman birine onurunun düşürüldüğü ve

saygınlığının çiğnendiği bir yerde yardım eden hiç kimse yoktur ki muhakkak Allah ona, (dünyada ve ahirette) kendisine yardım edilmesini istediği bir yerde yardım eder.”

Kafirlerin Müslümanlara yaptıkları/onlarla savaşı karşılarında sadece susmak ve bu kafilere zarar vermekten geri durmak *-her ne kadar birçokları bunu bile yapamamaları da-* vallahi bu yardım etmek değildir. Yardım etmek vaciptir. Eğer yardım can ile gerçekleşemiyorsa, maldan, konuşmak ve yazmaktan, dua etmekten, desteklemekten, onların doğru haberlerini yaymaktan, niyetleri/azimleri ve maneviyatları yükseltmekten, imanı ve yakini güçlendirmekten, kim olurlarsa olsunlar müminlere dostluk gösterme ve kim olurlarsa olsunlar kafilardan beri olma akidesini oturtmaktan, dine, cihada ve mücahitlere yardım için her vesileyi *-ki bu vesilelerden biri de bağlantılar, kanallar, bilgisayarlar, internet gibi günümüz araçlarıdır-* kullanmaktan daha da azı yoktur.

(Şeyh Yusuf’un bu sözleri, “Tesâulât Havle’l-Harbi’s-Salîbiyyeti’l-Cedîde” isimli kitabından alınmıştır.)

Ve’l-hamdu lillâhi Rabbi’l-âlemîn.

[1] Zira bugün ümmetin hepsinin savaş sahalarında bedenle cihad etmesi mümkün değildir. Ümmetten yeterli sayıda ferdin bunu yapması kâfi gelir. Ama şimdi de açıklanacağı üzere yine de her bir müslümanın cihadın bir tarafından tutması gerekir.

[2] Keza bu cihad uzun süreli bir amel olduğu için zorunlu olarak mala, davete, medya-yayın’a ve cihada hizmet eden diğer unsurlara ihtiyaç duyar.

[3] Fakat kişi, mücahitlerin kendi yanlarına gelmesine ihtiyaç duymadıkları biriyse o halde onlara nasıl yardım edeceğine, bu kabileyle nasıl olabileceğine bakması, bunu dert edinip güvenilir komutanlara veya âlimlere götürmesi, durumunu, varsa vasıflarını, özelliklerini onlara anlatması gerekir. Eğer kişi bu kimselerle istişare edemiyorsa o zaman yapması gereken samimi bir kalple güzel/sağlam yapabildiği işlerden hangisinin İslam ve Müslümanlar için daha faydalı olacağına bakması, buna bakarken de bunlardan en rahat, nefse en sevimli geleni ölçü almaması gerekir.